

به نام خدا

آکاوی مهمترین مسائل اجتماعی

شهر سنندج

(طرح ملی گفتگوی خانواده)

جمال محمدی

(عضو هیئت علمی گروه جامعه شناسی دانشگاه کردستان)

جهانگیر محمودی

انجمن جامعه شناسی ایران
دفتر سنندج

معاونت امور زنان و خانواده
ریاست جمهوری

*

طرح ملی گفتگوی خانواده؛ تفاهیم نامه ای به شماره
 ۱۶۸۰۸۶ بین انجمن جامعه شناسی ایران و معاونت
 امور زنان و خانواده ریاست جمهوری می باشد که در ۵۰
 شهر ایران، توسط نمایندگان انجمن اجرا می شود.

*

سرشناسه	:	محمدی، جمال، ۱۳۵۶ - نویسنده
عنوان و نام پدیدآور	:	واکاوی مهمترین مسائل اجتماعی شهرسندج: طرح ملی گفتگوی خانواده / جمال محمدی [برای] معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، انجمن جامعه شناسی ایران، دفتر سندج. دشتستان: هامون، ۱۳۹۷.
مشخصات نشر	:	۱۰۰ ص:، رقمی
مشخصات ظاهری	:	
فروست	:	مجموعه طرح ملی گفتگوی خانواده-۳
شابک	:	۹۵۲۳۶-۹۵۲۳۶-۶۳۲ - ۱۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	مسائل اجتماعی -- ایران -- کردستان
موضوع	:	Social problems -- Iran -- Kurdistan
موضوع	:	مسائل اجتماعی -- ایران -- سندج
موضوع	:	Social problems -- Iran -- Sanandaj
شناسه افزوده	:	ایران. ریاست جمهوری. معاونت امور زنان و خانواده
شناسه افزوده	:	انجمن جامعه شناسی ایران. دفتر سندج
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ ۸۳ / ۲ / HN ۶۷۰
رده بندی دیویی	:	۳۶۱/۱۰۹۵۵۴۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۵۰۶۰۳۹

مجموعه طرح ملی گفتگوی خانواده-۳

افکاوای مهمترین مسائل اجتماعی
شهر سنندج

جمال محمدی
جهانگیر محمودی

نویسند

مستان ۹۷

نسخه ۲۰۰

مستان

نشر

گان

چاپ اول

شمارگان

قیمت

طراحی هنری

چاپ و صحافی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

دشتستان - انتشارات هامون نو

www.hamooniran.com

@hamooniran

*

پیشگفتار

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

جامعه ایران، همانند همه جوامعی که در معرض تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی قرار گرفته اند، شالوده های زندگی گذشته اش دستخوش تغییر شده است. و نظام های ارزشی و هنجاری دیروزش، قدرت و قوام و انتظام بخشی بیش از پیش را ندارند. این تغییرات تمایز یافتگی ها و تفاوت های اجتماعی فرسنگی را افزایش داده و در مواردی به تضادها و شکاف های اجتماعی اقتصادی و فرهنگی، موجود دامن زده و تعارض ها و شکاف های اجتماعی جدیدی را نیز ایجاد نموده است.

این دگرگونی ها و تعارض ها، بر بیاد، ترین و دیرپاترین نهاد اجتماعی، یعنی نهاد خانواده هم اثراتی اساسی داشته و ساختار قدرت و روابط درونی و بیرونی خانواده را تحت تاثیر قرار داده است. به همین دلیل امروز در بسیاری از خانواده ها با مسائل و مشکلات فراوانی روبرو هستیم. مهمترین این است که در نظام تقسیم کار جنسیتی و والد-فرزندی در درون و بیرون خانه، ابهام هایی ایجاد شده است؛ و این ابهام های نقشی، در روابط اعضای خانواده اختلال ایجاد کرده است. به طوری که در مواردی؛ افراد انتظار از و تعهدات یکدیگر را درک نمی کنند و از برقراری یک رابطه انسانی سازنده و مبتنی بر اعتماد ناتوانند؛ و اینها همه کیفیت زندگی اعضای خانواده را کاهش داده و موجب اختلال کارکردی هم شده است و در مواردی گسیختگی خانواده را در پی داشته است.

تفاوت ها، تعارض ها و شکاف هایی که در شرایط جدید و در اثر دگرگونی های اجتماعی و فرهنگی ایجاد شده است، لازم است به خوبی فهمیده شوند؛ صورت های عادی آنها که از اقتضائات جامعه جدید است به رسمیت

شناخته شود و اگر پیامدهای نامطلوبی دارند برای کاهش آنها چاره اندیشی شود و اگر پدیده‌های غیرضرور و قابل اجتنابی هستند برای کاهش آنها چاره اندیشی و اقدام شود این کار مستلزم یک گفتگوی همه جانبه و فراگیر درون جامعه، درباره این مسائل و موضوعات است. گفتگویی که در مرحله اول صاحب نظران، فعالان مدنی و مدیران اجرایی و در مرحله دوم همه آحاد جامعه را در برگیرد.

با توجه به اینکه خانواده مهمترین و تاثیر گذارترین واحد اجتماعی است که کیفیت روابط و تعاملات درون آن، بر کیفیت کنش های اجتماعی و انسانی اعضا در سرون، از خانه هم اثر گذار است، این گفتگو می تواند با محوریت مسائل خانواده آغاز شود تا از خلال گفتگو درباره این واحد حیاتی اجتماعی، که در کیفیت زندگی، برای دامن زدن به گفتگوهای هم گرایانه دارد، مهارت های گفتگویی را که همه درگیر در این گفتگو، و به تبع آن در سایر گرو های اجتماعی، افزایش ببندد. در عین حال، از خلال این گفتگوها فهم مشترکی از مسائل و مشکلات نهاد خانواده و راه های کاهش آنها ایجاد شود و در درون جامعه منتشر شود.

بر مبنای مقدمه تحلیلی که در بالا بدان اشاره شد، انجمن جامعه شناسی ایران، «طرح ملی گفتگوی خانواده» را که به ابتکار معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری آغاز شده به پیشنهادی بسیار مثبت و ارزشمند ارزیابی می کند به همین دلیل هیات مدیره انجمن پیشنهاد معاونت برای همکاری در اجرای این طرح را پذیرفت و بر اساس تفاهات ناشی از آن که بین دو طرف امضا شد، انجمن مسوولیت همکاری در اجرای این طرح را بر سطح ملی را پذیرفت و با استفاده از همه ظرفیت های دفتر انجمن و انجمن های علمی جامعه شناسی در سراسر کشور، به اجرای این طرح همت گمارد.

بر اساس برنامه توافق شده، قرار است در مراکز استان ها و برخی از شهر ها، مدیران دفاتر انجمن جامعه شناسی ایران (و در جاهایی که انجمن دفتر ندارد، یکی از دانش آموختگان علوم اجتماعی)، مسوولیت تسهیلگری برای برگزاری این گفتگوها را به عهده بگیرند. این تسهیلگران با همکاری مدیران

امور زنان و خانواده استان ها، از صاحب نظران و دانشگاهیان محلی، فعالان حوزه مدنی، رسانه ای و سازمان های مردم نهاده و مدیران اجرایی دعوت می کنند تا در نشست به گفتگو درباره مسائل خانواده و دشواری های برآمده از تفاوت ها و اختلافات نسلی در آن منطقه بپردازند در این نشست مهمترین مسائل و چالش ها مشخص می شوند و درباره راه های مواجهه با آنها چاره اندیشی می شود.

جرازه این طرح چند پیامد مثبت در بر دارد که به شرح زیر به آنها اشاره می شود:
- به تقویت گفت و گو میان ضرورت گفتگو درباره مسائل و مشکلات جامعه ایران و تلاش برای رسیدن به اجماع های برآمده از گفتگو کمک می کند،
- حرسد سطح آشنایی شبکه ای از نخبگان را در ارتباط با یکی از موضوعات حیاتی جامعه ایران، یعنی خانواده و مناسبات نسلی، شناسایی و فعال می کند،
- تمرینی برای تحلیل و همکاری جریان های مختلف فکری و گروه های مختلف اجتماعی است.

- تعامل و همکاری صاحب نظران، دانشگاهی، فعالان حوزه عمومی و جامعه مدنی و رسانه ای، و مدیران دستگاه های اجرایی را، که برای حل مسائل امروز جامعه ایران بسیار ضروری است، تمرین و تسهیل می شود،
- اجتماع علمی جامعه شناسی و علوم اجتماعی و شبکه ای که انجمن جامعه شناسی ایران را در سطح کشور فعال می کند و ارتباط جامعه شناسان مناطق مختلف با انجمن را تقویت می کند،

- زمینه ای برای بردن دانش اجتماعی به سمت جنبه های کاربردی و تمرکز بر مسائل بومی و منطقه ای است، و مجموعه ای ارزشمند از دانش اجتماعی در ارتباط با مسائل محلی و منطقه ای ایجاد می کند که هم ارزش شناختی و علمی دارد و هم ارزش کاربردی.

برای تسهیل در بهر مندی دیگران از دستاوردهای این طرح، قرار شد اطلاعات و گزارش های مربوط به اجرای این طرح به صورت شفاف و به هنگام در سایت انجمن جامعه شناسی ایران منتشر شود.

به همین دلیل صفحه مخصوص این طرح با آدرس: <http://www.isa.org.ir>